

Protokół Nr 2/II/2018
posiedzenia Doraźnej Komisji ds. Partycypacji Społecznej
i Budżetu Obywatelskiego
Rady Miejskiej w Łodzi
z dnia 14 lutego 2018 r.

I. Obecność na posiedzeniu:

stan Komisji - 6 radnych
obecnych - 5 radnych
nieobecnych - 1 radny p. Sylwester Pawłowski
oraz zaproszeni goście.

Listy obecności stanowią **załącznik nr 1 i 2** do niniejszego protokołu.

Zaproszenie dla radnych na posiedzenie stanowi **załącznik nr 3** do niniejszego protokołu.

Zaproszenie dla gości na posiedzenie stanowi **załącznik nr 4** do niniejszego protokołu.

II. Proponowany porządek posiedzenia:

Proponowany porządek obrad:

1. Przyjęcie protokołu **nr 1/I/2018** z inauguracyjnego posiedzenia Komisji.
2. Przyjęcie planu pracy Komisji na 2018 rok.
3. Przedstawienie głównych założeń i zmian w zasadach budżetu obywatelskiego wprowadzonych Zarządzeniem 7646/VII/18 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych Budżetu Obywatelskiego 2018/2019.
4. Omówienie zapisów Ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych – w części dotyczącej budżetu obywatelskiego.

5. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

III. Przebieg posiedzenia i przyjęte ustalenia.

Przewodniczący Komisji p. Bogusław Hubert powitał obecnych na sali radnych oraz zaproszonych gości. Na podstawie listy obecności stwierdził quorum niezbędne do prowadzenia obrad i podejmowania prawomocnych uchwał i opinii.

Przewodniczący przedstawił proponowany porządek posiedzenia.

Uwag nie zgłoszono.

Przewodniczący Komisji poddał pod głosowanie przyjęcie proponowanego porządku posiedzenia.

Radni przyjęli porządek przez aklamację.

Ad pkt 1 - Przyjęcie protokołu nr 1/I/2018 z inauguracyjnego posiedzenia Komisji.

Uwag nie zgłoszono.

Przewodniczący Komisji poddał pod głosowanie przyjęcie protokołu. .

Komisja w głosowaniu przy **4** głosach „za”, przy **braku** głosów „przeciw” i **braku** głosów „wstrzymujących się”, pozytywnie zaopiniowała protokół.

Ad pkt 2 - Przyjęcie planu pracy Komisji na 2018 rok.

Plan pracy stanowi **załącznik nr 5** do niniejszego protokołu.

Uwag nie zgłoszono.

Przewodniczący Komisji poddał pod głosowanie przyjęcie planu pracy Komisji. .

Komisja w głosowaniu przy **4** głosach „za”, przy **braku** głosów „przeciw” i **braku** głosów „wstrzymujących się”, pozytywnie zaopiniowała plan pracy.

Ad pkt 3 - Przedstawienie głównych założeń i zmian w zasadach budżetu obywatelskiego wprowadzonych Zarządzeniem 7646/VII/18 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych Budżetu Obywatelskiego 2018/2019.

Zarządzenie stanowi **załącznik nr 6** do niniejszego protokołu.

Dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej p. Grzegorz Justyński wyjaśnił, że główne założenia nie uległy zmianie, natomiast pojawiły się nowe kwestie oraz nastąpiło doprecyzowanie takich, które pojawiły się podczas realizacji poprzedniej edycji budżetu obywatelskiego. Główną uwagę należy zwrócić na następujące elementy:

- wprowadzono wyłączenia możliwości składania wniosków do budżetu obywatelskiego dotyczące trzech tematów:

- nowych stacji w ramach roweru miejskiego
- przeprowadzania sond, ankiet, konsultacji
- budowy pomników upamiętniających osoby lub wydarzenia w przestrzeni miejskiej

Radna p. Urszula Niziołek-Janiak zapytała, czy przygotowany jest dokument strategiczny dotyczący rozwoju sieci roweru miejskiego. To dałoby możliwość zgłaszania, czy dopuszczania pod głosowanie tylko takich zadań, które mieszczą się w strategii rozwoju tej sieci – od 2019 roku nie będzie zastrzeżeń prawnych co do tego i będzie to prostsze.

Dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej p. Grzegorz Justyński wyjaśnił, że czas który musi minąć do momentu w którym będzie można powrócić do możliwości składania wniosków dotyczących nowych stacji, to koniec 2019 roku. Dodał, że to wyłączenie nie dotyczy infrastruktury, czyli tam gdzie będzie to możliwe będą składane wnioski, które nie dotyczą stacji ale mogą dotyczyć np. kwestii oznakowań itp. i takie wnioski już wpływają.

Radna p. Urszula Niziołek-Janiak ponowiła pytanie o strategiczny dokument rozwoju sieci roweru miejskiego. Powiedziała, że dokument taki pozwoliłby zaplanować rozwój sieci na kolejne lata, umożliwił podpisanie innego rodzaju umów oraz rozwijanie sieci w ramach bo w sposób logiczny i optymalny.

Zastępca Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu p. Maciej Sobieraj odpowiedział, że uprzednio podpisana umowa jest umową ramową i taka podpisywana była w większości miast. Dotyczyła zamkniętego systemu, bez możliwości „wejścia” innego partnera. Sieć roweru miejskiego miała być początkowo bardzo mała, potem decyzją władz miasta została powiększona ale jak pokazuje jego popularność, nadal za mało. Dziś UMŁ ma większe doświadczenie w tym zakresie, wiadomo jakie stacje są wykorzystywane, gdzie powinny powstać kolejne - w kolejnym kontrakcie można już to przewidywać. Podpisanie umowy dotyczącej systemu zamkniętego było tańsze. Teraz planuje się spotkanie z przedstawicielami innych miast. Głównie interesujący jest system zastosowany w Krakowie – tam obowiązuje system koncesyjny. Rozbudowa systemu jest swobodniejsza ale wiąże się z wprowadzeniem abonamentu dla mieszkańców. Być może użytkownik płacący abonament będzie bardziej szanował sprzęt, mniej go dewastował. Dodatkowo wprowadzenie abonamentu powoduje ograniczenia dla użytkowników, których nie ma dzisiaj.

Radna p. Urszula Niziołek-Janiak zapytała czy taki dokument pomoże przywrócić :”rower publiczny” do budżetu obywatelskiego.

Zastępca Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu p. Maciej Sobieraj odpowiedział, że ze 100 stacji z dodatkowego kontraktu zrealizowano 53, pozostało do realizacji 47. Zabrakło środków z zamówień publicznych, które można było wykorzystać do zamówień „z wolnej ręki” z Nextbike, jako jedynym operatorem i właścicielem praw autorskich. Zarząd Dróg

występował o zgodę do Urzędu Zamówień Publicznych ale zgody nie otrzymał. Zgodził się z tym, że dokument taki zabezpieczy Miasto przez sytuacją, która miała miejsce.

Radna p. Urszula Niziołek-Janiak powiedziała, że kiedy opiniowane było to zadanie – były ogłoszone dwa przetargi na rozbudowę sieci w innych miastach, przy analogicznych umowach. Zapytała, czy w tych miastach – Szczecin i Lublin – udało się rozbudować sieć. Dodała, że Łódzka Kolej Aglomeracyjna właśnie rozstrzygnęła przetarg, gdzie powołuje się na kompatybilność z dotychczasowymi pojazdami, m.in. kwestie możliwości łączenia składów.

Zastępca Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu p. Maciej Sobieraj odpowiedział, że jeśli chodzi o Szczecin, nie będzie się wypowiadał. W Lublinie faktycznie wystąpiła sytuacja podobna. Firma konkurencyjna złożyła odwołanie do Krajowej Izby Odwoławczej, uznając niekonkurencyjność zapisów. Wniosek został odrzucony ze względów formalnych tj. brak uzasadnienia ww. niekonkurencyjności ze strony firmy skarżącej. Przy prawidłowym merytorycznym uzasadnieniu prawdopodobnie firma wygrałaby. W ogłoszonym przetargu pojawiła się tylko jedna firma i ona wygrała. Dlatego ten przetarg się udał. Było tu ryzyko, że odwołanie zostanie uznane. Biorąc pod uwagę wnioski i głosowanie mieszkańców Łodzi, można na rok 2020 tak rozbudować rower miejski, by ująć wszystkie proponowane stacje. Jeżeli dodatkowo rower Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej będzie kompatybilny z rowerem miejskim, to uda się wykorzystać stacje, które już są i niektóre relokować w te miejsca wskazane przez mieszkańców.

Radna p. Urszula Niziołek-Janiak zapytała o wnioski w budżecie obywatelskim dotyczące pomników i rzeźb (Jednoróżce, Kosmonauta itd.)i czy takie projekty będą mogły być w budżecie obywatelskim zgłaszane.

Dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej p. Grzegorz Justyński odpowiedział, że wyłączenie z budżetu obywatelskiego pomników spowodowane zostało procedurą postępowania w przypadku pomników – opinia Komisji Kultury Rady Miejskiej oraz uchwała Rady Miejskiej. Z drugiej strony tworzy się inny proces w budżecie obywatelskim. Ponadto nigdzie nie ma precyzyjnie opisanego pojęcia pomnika. Osoby zgłaszające wnioski używają takiego określenia potocznie lub jako nazwę własną. Do tego, aby taki wniosek wyłączyć z procedury budżetu obywatelskiego nie wystarczy jedynie w nazwie wniosku słowo „pomnik” ale analiza merytoryczna właściwej komórki. Dopiero po tym procesie można kwestie taką rozstrzygnąć. Ponadto, po weryfikacji wniosków przez Doradczą Komisję, do czasu głosowania, przy kwestiach spornych, potrzebie dodatkowej analizy - Komitet Sterujący ma możliwość przekazania takiej informacji Pani Prezydent i na etapie zatwierdzania listy Pani Prezydent może podjąć swoją decyzję. Każdy przypadek musi zostać rozpatrzony indywidualnie. Najpierw, czy kwalifikuje się on do tego zapisu. Wynika to z doświadczeń z lat poprzednich, również doświadczeń innych miast. Głównie z komplikacją nałożenia się na siebie dwóch procedur dotyczących stawiania pomników.

Radna p. Urszula Niziołek-Janiak zapytała o opinie Rady Programowej w sprawie zastosowanych wyłączeń.

Dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej p. Grzegorz Justyński odpowiedział, że problem ten nie był zgłaszany przez członków Rady Programowej.

Radna p. Urszula Niziołek-Janiak zwróciła uwagę, że wyłączenia uruchomiły inne zgłoszenia – szkoły, przychodnie, chodniki itp.

Dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej p. Grzegorz Justyński podkreślił złożoność tego problemu. Czy chodzi o preparowanie kolejnych problemowych obszarów do wyłączenia, czy reakcję tylko wtedy, kiedy dostrzegane są problemy w dotychczasowych realizacjach i jest wola uniknięcia kolejnych takich sytuacji. Nie można porównywać kwestii budowy chodników ze sprawą procedury dotyczącej pomników, czy miejsc upamiętniających.

Radna p. Urszula Niziołek-Janiak dodała, że wyłączenie z budżetu obywatelskiego wniosków dotyczących sond i ankiet uważa za nadużycie.

Dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej p. Grzegorz Justyński odpowiedział, że w tym przypadku podstawą była kwestia ekonomiki. Były przykłady projektów, które kończyły się przeprowadzaniem badania, sondy, sondażu, który nie miał charakteru wiążącego, tak jak konsultacje. W budżecie obywatelskim bardzo ważna jest pojawiająca się nowa wartość, wartość dodana – zmiany w otoczeniu, czy edukowanie. W tym przypadku każdemu mieszkańcowi przysługuje inna droga wnioskowanie o przeprowadzenie, czy konsultacji, czy badań np. za pośrednictwem platformy VOXPOPULI, co nie musi rodzić kosztów. Tylko takie przesłanki przyświecały przy proponowaniu tego zapisu.

Przewodniczący Komisji p. Bogusław Hubert zapytał o rzeźby, jako elementy małej architektury. Z kim realizator zadania ma wyjaśniać sprawę nazewnictwa.

Dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej p. Grzegorz Justyński odpowiedział, że decyduje tu zawartość merytoryczna wniosku oraz na ile taka propozycja wzbogaca przestrzeń miejską. Intencją nie jest próba eliminowania pewnych elementów, które mogą mieć trwałe estetyczny walor dla mieszkańców.

Przewodniczący Komisji p. Bogusław Hubert odpowiedział, że takie wnioski będą stanowiły problem – wskazał na wniosek, „Pomnik spóźnionego na pociąg przy dworcu Łódź-Fabryczna”. Nawet w opisie występują kolejno określenia pomnik, rzeźba, instalacja artystyczna. Kryteria są niejasne i uznaniowe.

Dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej p. Grzegorz Justyński powiedział o kolejnym wprowadzonym elemencie – zadaniach, które dotyczą dróg publicznych dla których zarządcą jest Prezydent Miasta.

Przewodniczący Komisji p. Bogusław Hubert powiedział, że dobrze, że pojawił się również zapis dotyczący działek o nieuregulowanym stanie prawnym (Rozdział I, § 1, ust 4).

Dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej p. Grzegorz Justyński powiedział o kolejnym nowym zapisie (Rozdział III, § 8, ust 4) – punkt mówi o tym, że propozycje zadań zawierające treści uznawane powszechnie za wulgarne, obraźliwe, czy obsceniczne -które mogą być odebrane, jako społecznie naganne – nie są przekazywane przez Biuro do analizy merytorycznej, a informacje o nich nie podlegają publikacji. Taki zapis stosowały również inne miasta. Kolejne elementy dotyczą kart do głosowania. Karty będą dostępne na stronie internetowej od pierwszego dnia głosowania. Ogranicza się dostęp do kart głosowania w taki sposób, że głosować można na kartach papierowych tylko w punktach do głosowania. Jedna

osoba otrzymuje kartę, wypełnia ją i wrzuca do urny. W opinii Biura to ograniczenie nie jest do końca dobrym rozwiązaniem, prowadzi do ograniczeń dla szerszego grona odbiorców (chodzi o osoby starsze itp.). Nie jest to kierunek właściwy, a wynika tylko z jednego względu – udziału szkół i przychodni w budżecie obywatelskim. Padały również propozycje wyłączenia jednostek miejskich z budżetu obywatelskiego, problem pojawiał się, kiedy należało precyzyjnie to opisać. Ten ruch spowodować mógłby efekt niewspółmierny do zamierzonego. Kwestia wciąż stanowi problem, z czego Biuro zdaje sobie sprawę. Zdaniem Biura należy próbować temu problemowi przeciwdziałać w inny sposób.

Radna p. Urszula Niziołek-Janiak dodała, że Rada Programowa wciąż rekomenduje ograniczenie ilości kart do głosowania, a Komitet Sterujący, czy Pani Prezydent uznaje, że nie będzie się tego ograniczać. Zapytała, czy zostały uruchomione jakieś skuteczniejsze mechanizmy zapobiegania nieprawidłowościom - szkoły otrzymały informacje, że małoletni nie mogą sami zbierać podpisów na ulicach, muszą być pod opieką nauczyciela, że nie mogą rozdawać kart z jednym zadaniem, że karty nie mogą być nieprawidłowe itd. Jakie z takich zapobiegawczych działań zostały uruchomione.

Dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej p. Grzegorz Justyński powiedział, że takich przypadków może być dużo i mogą być bardzo różne. Znajdą się i takie nie będące w niezgodności z prawem, natomiast będące w pewnej niezgodności z etyką, czy ideą budżetu obywatelskiego. Oczywiście działania są podejmowane i będą podejmowane. Przed każdą edycją budżetu, przy współpracy z Wydziałem Edukacji Biuro stara kontaktować się z dyrektorami szkół i informować o konsekwencjach. Istotna jest też informacja dla mieszkańców o świadomym głosowaniu.

Radna p. Urszula Niziołek-Janiak odpowiedziała, że ważne jest by edukację z mieszkańcami prowadzi skutecznie, a kluczowe jest przedyskutowanie zadań.

Dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej p. Grzegorz Justyński powiedział, że dlatego znalazł się zapis o organizowaniu spotkań z mieszkańcami celem omówienia wszystkich wniosków, które na danym osiedlu zostały złożone.

Radna p. Urszula Niziołek-Janiak odpowiedziała, że stawianie się wnioskodawców nie jest tu obowiązkowe.

Dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej p. Grzegorz Justyński powiedział, że w budżecie obywatelskim nie można wykorzystywać działań o charakterze restrykcyjnym ponad miarę i ponad potrzebę. To nie tworzy wokół idei b.o dobrego klimatu. Powiedział o dodatkowych dwóch ważnych sprawach zapisanych przy decyzji o głosowaniu – kwestii dostępności i kwestii utrzymania. Przy opisie zadania podkreślona będzie informacja o zasadzie dostępności i jakie projekt będzie generował przybliżone koszty. To może wpływać na decyzję o głosowaniu, stąd informacja ta znajdzie się przy opisie zadań do głosowania dla mieszkańców.

Radna p. Urszula Niziołek-Janiak odpowiedziała, że to bardzo ważny element edukacji. Bardzo brakuje również informacji, ile utrzymanie zadania będzie kosztować w całym, budżecie miasta.

Przewodniczący Komisji p. Bogusław Hubert powiedział, że oczywiście dostępność jest dodatkowym kryterium i nie będzie miała wpływu na dopuszczenie zadania do głosowania przez Doraźną Komisję.

Dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej p. Grzegorz Justyński odpowiedział, że dostępność musi być określona. Natomiast nie jest to sprawa wykluczająca, bo brak jest definicji dostępności. Chodzi raczej o precyzyjną informację na ten temat.

Radna p. Urszula Niziołek-Janiak zapytała o pytania wydziałów merytorycznych do radnych, członków Doraźnej Komisji odnośnie traktowania wątpliwych zapisów itp.

Dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej p. Grzegorz Justyński odpowiedział, że temu problemowi warto poświęcić kolejne spotkanie, Biuro zwróci się do wydziałów o takie informacje.

Przewodniczący Komisji p. Bogusław Hubert pozytywnie odniósł się do tej propozycji.

Ad pkt 4 - Omówienie zapisów Ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych – w części dotyczącej budżetu obywatelskiego.

Ustawa – w części dotyczącej budżetu obywatelskiego, stanowi **załącznik nr 7** do niniejszego protokołu.

Zastępca Dyrektora Wydziału Prawnego p. Elżbieta Staszyńska wyjaśniła, że instytucja budżetu obywatelskiego znana w Łodzi i wielu innych miastach polskich i jej ważność została dostrzeżona przez ustawodawcę. W konsekwencji znalazła regulację prawną w ww. ustawie. Do tej pory szczegółowy przebieg konsultacji w ramach budżetu obywatelskiego następował w oparciu o zarządzenie organu wykonawczego gminy. Zmiany, które zostały wprowadzone ustawą, to:

- ustawodawca przesądził, że budżet obywatelski jest niczym innym, jak szczególną formą konsultacji,
- jest to taka forma konsultacji w ramach której mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy,
- zadania ustalone w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w budżecie gminy i ograniczenia dla rady gminy polegają na tym, że rada gminy nie może usunąć, ani zmienić w stopniu istotnym zadań ustalonych w budżecie obywatelskim.

Z tym problemem spotkamy się w latach następnych. Ponadto określona została minimalna wysokość dla budżetu obywatelskiego, w miastach na prawach powiatu dla których budżet obywatelski staje się elementem obowiązkowym budżetu gminy. Sposób podziału środków zapisany został w ustawie w sposób bardzo lakoniczny - będzie niewątpliwie przedmiotem rozstrzygnięcia przy określaniu regulacji dotyczących budżetu obywatelskiego. Podstawowa różnica, która się pojawia, to że konsultacje w ramach budżetu obywatelskiego będą prowadzone na podstawie uchwały rady gminy. Ustawodawca wprowadza minimalne wymogi, co do treści takiej uchwały – bowiem w szczególności w ramach uchwały mają być określone: wymagania formalne, jakim miałyby odpowiadać zgłaszane projekty, wymagana liczba podpisów popierających. Natomiast nie ma określonego obligatoryjnego wymogu, co

do sposobu zbierania podpisów. Dalej zasady oceny – dotychczas umieszczone w zarządzeniu organu wykonawczego – będą musiały być zawarte w uchwale rady gminy - zgodności z prawem, wykonalności technicznej, spełnienia przez nie wymogów formalnych, ale pojawia się również tryb odwołania od decyzji o niedopuszczeniu projektu do głosowania. Zapewne upłynie sporo czasu, nim w drodze orzecznictwa sądowego ustalone zostanie, co ustawodawca miał na myśli - czy chodzi o decyzje w znaczeniu proceduralnym – dając delegacje do określenia trybu odwołania ustawodawca musiałby się odnieść do kpa czyli odmiennego od określonego przepisami kpa. Dlatego, że tryb wydawania decyzji i tryb odwoławczy od decyzji regulują przepisy kodeksu postępowania administracyjnego. Ale w związku z tym, jeśli nie decyzja w znaczeniu proceduralnym, to co autor miał na myśli? Będą tu zaproponowane określone rozwiązania, na pewnym poziomie podejmowana będzie decyzja w znaczeniu potocznym, po czym musi być tryb odwoławczy od takiej decyzji ale w ramach danej jednostki samorządowej, a nie do organu instancyjnie wyższego. Rozpatrzenie tego odwołania czymś musi się jeszcze zakończyć. To wszystko ma być określone w uchwale rady gminy. Dalej w uchwale mają być określone zasady przeprowadzania głosowania, które w tej chwili również są określone, tyle że w zarządzeniu. „Zasady przeprowadzania głosowania, ustalania wyników i podawania ich do publicznej wiadomości, biorąc pod uwagę, że zasady przeprowadzania głosowania muszą zapewnić równość i bezpośredniość głosowania.” O bezpośredniości jest również mowa wcześniej – „w ramach budżetu mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy”. Problem sprowadza się do tego, że jeżeli mówimy o równości, to nie ma wątpliwości, że równość w znaczeniu formalnym i materialnym, czyli równość co do ilości głosów i głos ma takie samo znaczenie. O tyle przy bezpośredniości, jako zasadzie głosowania – wystąpi problem. Problem wywołał ustawodawca dlatego, że zasady wyborcze przeniósł na głosowanie w innych sprawach. Termin „bezpośrednie głosowanie” przy sprawdzaniu znaczenia „przekierowuje” do hasła „bezpośrednie wybory”. O ile przy wyborach bezpośrednich nie ma wątpliwości, że w odróżnieniu od wyborów pośrednich oznacza to, że wybiera się bezpośrednio organ czy osoby wchodzące w skład organu, w odróżnieniu od wyborów pośrednich, gdzie dokonuje się wyboru elektorów i dopiero oni dokonują wyboru organu. O tyle przy bezpośrednim głosowaniu w innych sprawach, czy oznacza to, że należy osobiście oddać głos, czyli wrzucić kartę do urny w obecności komisji, czy można dokonać tego za pomocą urządzeń elektronicznych. Trzeba przyjąć tu określone rozwiązania. Pewne sprawy będą rozstrzygane albo przez zmiany dokonane w ustawie i doprecyzowanie zapisów albo poprzez orzecznictwo. Kolejna rzecz, to wejście w życie przepisów dotyczących zmian w ustawie o samorządzie gminnym. Zgodnie z art. 15 ustawy zmieniającej, przepisy ustaw o których mowa w art. 1 stosuje się do kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego następujących po kadencji w czasie której niniejsza ustawa weszła w życie. Oznacza to tyle, że te zapisy będą obowiązującym prawem dopiero od następnej kadencji. Oznacza to, że budżet obywatelski na 2019 rok musi być opracowany w oparciu o zarządzenie, natomiast w 2019 roku ustalenia budżetu obywatelskiego powinny być dokonane w oparciu już o zasady wprowadzone ustawą zmieniającą, czyli podstawą przeprowadzenia konsultacji musi być uchwała Rady Miejskiej w Łodzi. Będzie to dotyczyło przeprowadzenia konsultacji w 2019 roku dla budżetu na 2020 rok. Czy na pewno – na ten moment na pewno, ale biorąc pod uwagę zapisy tej ustawy, zapisy dotyczące wejścia w życie, to nie ma stuprocentowej pewności. Uzasadnienie do ustawy jest wyjątkowo lakoniczne – w części dotyczącej budżetu obywatelskiego sprowadza się do powtórzenia zapisów, które znalazły się w ustawie. Chcąc przyjąć, że w oparciu o zasady przyjęte przez radę gminy mają być przeprowadzone konsultacje, to znaczy że po wyborach jedną z pierwszych uchwał, którą należałoby podjąć, to uchwała w sprawie budżetu obywatelskiego – i bardzo szybkie przeprowadzenie konsultacji społecznych. Nie znaczy to, że rada następnej kadencji ma tę

uchwałę uchwalić, bo biorąc pod uwagę zapisy § 128 zasad techniki prawodawczej, który stosuje się odpowiednio do aktów prawa miejscowego, taka uchwała może być uchwalona przez radę tej kadencji ale nie może wejść w życie wcześniej, niż od początku następnej kadencji. Na podstawie tej uchwały organ wykonawczy nie będzie mógł nic zrobić ale warto zastanowić się, czy nie warto tej uchwały w tej kadencji uchwalić. Uchwała, jako akt prawa miejscowego będzie podlegała konsultacjom, przepisy są lakoniczne, budzące szereg wątpliwości interpretacyjnych – a będzie to uchwała Rady Miejskiej w Łodzi podlegająca nadzorowi. Podjęta przez Radę tej kadencji będzie przekazana do nadzoru, będą tam okresowe rozwiązania dotyczące trybu odwoławczego, bezpośredniości głosowania i inne jeśli uznane będzie to za konieczne. Taka uchwała trafi do nadzoru i co do zastosowanej prawidłowości rozumowania będzie musiał odnieść się organ nadzoru – ma na to 30 dni. Daje to tyle, iż będzie wówczas znane stanowisko organu nadzoru. Będzie czas na reakcję w przypadku wskazanych zastrzeżeń. Prawo pozwala na prowadzenie prac nad uchwałą już w tej kadencji, tak by rzeczywiście instytucja budżetu obywatelskiego mogła od następnej kadencji zafunkcjonować. Na tym zakończyła wypowiedź.

Radna p. Urszula Niziołek-Janiak powiedziała, że w tej chwili budżet obywatelski to mniej niż 1% wszystkich wydatków miasta(zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej powinien być to 1%). Zapytała, czy kiedy procedura na rok 2020 będzie uruchamiana, to w budżecie miasta trzeba będzie przewidzieć ten 1%.

Zastępca Dyrektora Wydziału Prawnego p. Elżbieta Staszyńska odpowiedziała, że w omawianej ustawie określono wysokość środków na co najmniej 0,5%, może być więcej.

Radna p. Urszula Niziołek-Janiak zapytała, czy Komisja nie powinna domagać się od Prezydenta Miasta podniesienia kwoty do 1%. W uchwale Rady Miejskiej określono, że budżet obywatelski stanowić ma nie mniej niż 1% wszystkich wydatków gminy.

Przewodniczący Komisji p. Bogusław Hubert zapytał, czy wspomniana uchwała była intencyjna. Dodał, że trzeba to sprawdzić.

Radny p. Tomasz Głowacki zapytał o ostateczny termin wprowadzenia zmian przez radę gminy, czas na podjęcie uchwały.

Zastępca Dyrektora Wydziału Prawnego p. Elżbieta Staszyńska odpowiedziała, że sugestia jest taka, aby uchwałę podjęła Rada obecnej kadencji. Wynika to z możliwości, które są, z zasad techniki prawodawczej i ewentualnych konsekwencji.

Radny p. Tomasz Głowacki zapytał, co byłoby gdyby nie podjąć tej uchwały w obecnej kadencji.

Zastępca Dyrektora Wydziału Prawnego p. Elżbieta Staszyńska odpowiedziała, że utrudnione byłoby procedowanie budżetu obywatelskiego na rok 2020. Kiedy podjęty zostanie akt prawa miejscowego tj. wspomniana uchwała, zostanie przekazana do publikacji, wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Istnieje obawa, że będzie to już kolejny rok i będą obowiązywały już nowe przepisy. Nie będzie można przeprowadzać budżetu obywatelskiego na starych zasadach.

Radny p. Tomasz Głowacki podkreślił, że ta ustawa daje duże możliwości gminom w konstruowaniu własnych koncepcji dotyczących budżetu obywatelskiego.

Przewodniczący Komisji p. Bogusław Hubert odpowiedział, że jeśli chodzi o regulaminy, to tak.

Zastępca Dyrektora Wydziału Prawnego p. Elżbieta Staszyńska zapytała, czy ta swoboda będzie zgodna z intencją ustawodawcy i nie tylko intencją ale i tym, jak zostanie odczytana przez organy nadzoru, przez sąd administracyjny – to pokaże przyszłość.

Dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej p. Grzegorz Justyński dodał, że Biuro już w listopadzie 2017 roku przekazało szereg uwag do tej ustawy. Uwagi przesłał również Związek Miast Opolskich oraz Związek Metropolii Polskich. W procedowaniu żadna z uwag nie została uwzględniona. Podczas tzw. wysłuchana w Sejmie na którym był obecny, samorządy zgłaszały, aby decyzje pozostawiać na poziomie samorządów, a jeżeli intencją jest dokonanie uregulować, to winno się wyłączyć budżet obywatelski z konsultacji społecznych. Uzasadniano, że rodzi to szereg problemów. Niektóre zapisy traktują dość uniwersalnie wszystkie samorządy. Z wyliczeń dotyczących wymaganej liczby podpisów mieszkańców, która nie może być większa niż 0,1% wynika, że na jednym z łódzkich osiedli będzie to 0,87 człowieka. W zaokrągleniu będzie projekt poparty przez jedną osobę. Intencją było zapewne, aby nie zawyżać pułapu. Kolejny kontrowersyjny zapis, to taki – mieszkańcy decydują o części wydatków. Zdaniem Biura decyzja o wydatkach, to kompetencja Rady Miejskiej. Trudno wyobrazić sobie, aby podczas sesji budżetowej nie przeszły w całości wnioski dotyczące budżetu obywatelskiego.

Kolejna kwestia, to taka, że stosowane są również w Polsce rozwiązania bez głosowania – stosuje się inny sposób decydowania o wyborze wniosków np. w Dąbrowie Górniczej wprowadzono gremium mieszkańców, które w kilku fazach wyłania wniosku ale nie głosuje. Dla nich ww. ustawa stanowi problem. W sprawie omawianej ustawy odbywają się nadal spotkania – 26 lutego br. w Warszawie, w Stowarzyszeniu Stocznia jeszcze raz zbierane będą uwagi.

Ad pkt 5 - Sprawy wniesione i wolne wnioski.

Przewodniczący poinformował, że pisma które wpłynęły do Komisji (wymienione poniżej) przekazane zostały radnym drogą mailową oraz są do wglądu u sekretarza Komisji.

- Sprawozdanie z realizacji zadań budżetu obywatelskiego – edycja 2016/2017 rok.

- Sprawozdanie z realizacji zadań budżetu obywatelskiego – edycja 2017/2018 rok.

Innych spraw wniesionych i wolnych wniosków nie zgłoszono.

Na tym porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany.

Protokół sporządziła

Magdalena Czerkawska

Przewodniczący Komisji

Bogusław Hubert